

[Holstein.]

politiske Hovedansvar for hele denne ekstraordinære, grundlovskrænkende Reform, en Reform uden Sidestykke i Nutidens demokratiske Nationalstater, ikke skal lægges paa Regering og Rigsdag, men paa det menige danske Folk gennem en Folkeafstemning. Regeringen og dens parlamentariske Flertal søger omhyggeligt for at have deres politiske Alibi i Orden, hvorledes end Udfaldet bliver af deres revolutionerende Eksperiment. Skal nogen hænges for det, saa bør det være hele den danske Vælgerbefolkning, og skal der gaas til Kapitolium for at takke Guderne, fordi det danske Folk er gjort forsvarsløst, saa er det den højtærede Udenrigsminister og ham alene, der skal hædres og prises.

Da Grundlovens Fædre i Forfatningen indsatte Bestemmelsen om enhver vaabenfør Borgers Pligt til at bidrage til Fædrelandets Forsvar, forudsatte og gik de ud fra som en Selvfølgelighed, at Fædrelandets Livsinteresser i Tilfælde af forsætlige Angreb skulde forsvares med væbnet Magt. Lidet anede de, at en socialdemokratisk Regering 80 Aar efter skulde søge at kuldkaiste denne Grundopfattelse af den demokratiske Nationalstat, af den væsentlige og betydningsfulde politiske Funktion, som liberale og konservative Politikere den Gang ikke alene var enige om, men som de udtrykkeligt tilkendegav i Grundloven. De ansaa et Militærberedskab, egnet til og bestemt til Forsvar for Fædrelandets statslige Livsinteresser, for en statslig Nødvendighed, og de angav denne Forudsætning positivt i Grundloven. De mente, at denne Statsopgave bedst lod sig løse, naar enhver vaabenfør Borger var forpligtet til at bidrage dertil med sin Person, med sit Liv.

De nærmere Regler herom overlod Grundloven den almindelige Lovgivningsmagt at fastsætte. Ligesom Grundloven i Bestemmelserne om de privatborgerlige Rettigheder har villet fastslaa visse grundlæggende Principper for Forholdet mellem Privatborgeren og Staten, hvorved Borgeren værnes mod Statsovergreb, men dog saaledes, at Staten ved Lov i et vist Omfang kan begrænse disse Grundrettigheder i Overensstemmelse med Statens Tarv, saaledes har Grundloven ved Værnepligtsbestemmelsen givet Staten en Grundret overfor den private, ikke omvendt, men saaledes, at

Staten ved Lov i et vist Omfang kan give Afkald paa sin Grundret i Overensstemmelse med, hvad Statsinteresserne byder. Grundlovens Givere har derimod ganske givet ikke tænkt sig eller villet, at Lovgivningsmagten skulde overlade til de private Borgere at bestemme, hvorvidt Staten skal forsvares af dem eller ikke.

Hvis vi vil forlade Grundlovens almindelige Værnepligtssystem og gaa tilbage til Enevældens hvervede Hærs System, maa det, hvis man vil være loyal mod Forfatningen, ske i Forbindelse med en Grundlovsændring. En saadan er saa meget mere paakrævet, hvis Hensigten er at afskaffe det i Grundloven forudsatte Forsvarsberedskab til Værn mod Angreb paa Fædrelandets vitale Interesser og i Stedet for at indføre en Politivagt, som netop ikke maa og ej heller kan benyttes til Forsvarskamp for disse Interesser.

Og endelig er en Grundlovsændring paakrævet, hvis det er Meningen, at Love, som er vedtaget af Rigsdagen gennem de grundlovsmaessige Behandlinger i begge Ting, bag efter skal forelægges Vælgerne til Vedtagelse eller Forkastelse. Naar Grundloven udtrykkeligt har foreskrevet, at nye Grundlovsbestemmelser skal underkastes Folkeafstemning for at blive til Lov, og ved Siden heraf har givet positive Regler for Vedtagelsen af almindelige Love, Regler, som netop intet foreskriver om Folkeafstemning, saa ligger heri modsætningsvis, at almindelige Love ikke bør underkastes Folkeafstemning. Skal Lovgivningsmagten naar som helst kunne bestemme, at de Love, den har vedtaget, yderligere skal vedtages af Vælgerne for at kunne træde i Kraft som Love, saa bør der foretages en Ændring i Grundlovens Bestemmelser om Loves Vedtagelse.

I den forrige socialdemokratiske Regerings Afrustningsforslag var der da heller ingen Bestemmelse om Folkeafstemning. Regeringen og det parlamentariske Flertal paatog sig det fulde politiske Ansvar. Folkeafstemningsbestemmelsen i Afrustningsforslaget er en radikal Opfindelse af den højtærede Udenrigsminister, og den er af meget gammel Dato og Oprindelse. For 22 Aar siden i den overordentlige Samling i 1909 krævede den højtærede Udenrigsminister, det daværende ærede Medlem Hr. P. Munch, Folkeafstemning om Militær-